

آیین زندگی

فصل نامه علمی، فرهنگی، خبری، انجمن علمی-دانشجویی تربیت مربی مراکز پیش از دبستان،
مرکز آموزش علمی-کاربردی شرکت تعاونی پیشتازان آیین زندگی

سال پنجم، شماره ۱۵، پاییز ۹۳

مرکز آموزش علمی کاربردی

شرکت تعاونی پیشتازان آیین زندگی

Pishtazan Ayeen Zendegi
Higher Educational
& Vocational College

130,000
500,000

1

این امکان علاوه بر فراهم کردن فرصت
 ملی اطلاعات، توسعه دولت الکترونیک،
 تهیه و تنظیم مرآة خانه
 کارشناس ارشد روان شناسی تربیتی
 عربی و مدیریت شیوه مرکز

15

عضویت دکتر مسعود شفیعی در شورای (اهپردی آموزش و تحقیقات معاونت پژوهش های فرهنگی و اجتماعی مجلس شورای اسلامی

جناب آقای دکتر مسعود شفیعی سرپرست دانشگاه جامع علمی - کاربردی با توجه به سوابق علمی، اجرایی و تخصصی به عضویت شورای راهبردی آموزش و تحقیقات معاونت پژوهش های فرهنگی و اجتماعی مجلس شورای اسلامی درآمدند.

است و دومین سالگرد تأسیس دانشگاه جامع علمی-کاربردی ۵ آبان ماه یا حضور مقامات کشوری و رؤسای واحدهای استانی، مؤسسات و مراکز این دانشگاه در سالن اجلاس سران برگزار گردد.

مجددعلی نجفی سرپرست وزارت علوم، تحت‌الاسلام محمدیان نماینده مقام معظم رهبری در دانشگاهها، مسعود شفیعی سرپرست دانشگاه جامع علمی-کاربردی، دکتر تویبخت معاون برنامه‌ریزی رئیس جمهور و... از جمله کسانی بودند که در این مراسم حضور داشتند. مسعود شفیعی سرپرست دانشگاه جامع علمی-کاربردی در بیت و دومین سالگرد تأسیس این دانشگاه گفت: باید نگران بازار دانشجوی باشیم اگر کارمان خوب باشد دانشجوی مشتاق بسیار است، باید نهادهای دولتی، بخش خصوصی و سازمان‌های دیگر اعتقاد پیدا کنند که تحصیل و مهارت‌آموزی در دانشگاه جامع علمی-کاربردی یک نوع سرمایه‌گذاری است. وی گفت: صندلی‌های خالی و ظرفیت برای دانشگاه جامع علمی-کاربردی بی‌معناست؛ باید به سمتی برویم که تمام نیازهای جامعه را پاسخ‌گو باشیم، ما باید بر روی بالا بردن کیفیت کار کنیم تا دانشجویانی که جذب می‌شوند تراز اول باشند و شایستگی را تربیت کنیم که نمونه باشند.

گفتنی است در این مراسم علاوه بر تقدیر و تشکر از رؤسای قبلی دانشگاه، از برترین‌های آموزش، پژوهش، فرهنگی و ورزشی با حضور آقای نوبخت معاون برنامه‌ریزی رئیس جمهور تجلیل شد. همچنین در این مراسم از مدیر بیست و دومین سالگرد تأسیس این دانشگاه رونمایی شد.

شایان ذکر است در این جستار، نمایشگاهی از آخرین دستاوردهای مراکز علمی-کاربردی برگزار گردید که مؤسسه آموزش عالی علمی-کاربردی هلال ایران نیز حضوری فعال داشت و دستاوردهای شاخص، توانمندی‌ها، طرح‌های اجرا شده و اختراعات ثبت شده خود را به سایر کلاس‌ها

شمار بیست و دومین سالگرد تأسیس دانشگاه جامع علمی-کاربردی که مولود انقلاب است، استانداردهای آموزشی-تضمین کیفیت و کارآفرینی می‌باشد که دانشگاه با هدف قراردادن کیفیت در مراکز علمی-کاربردی در تلاش است خروجی دانشگاه را بسوی ایجاد اشتغال هدایت نماید

گزارش برگزاری مراسم بازگشایی دوره کارشناسی مرفه ای ارشد توانمندسازی معلولین و معارفه دانشجویان دوره

مرکز آموزش جامع علمی-کاربردی پیشگازان آئین زندگی در تاریخ ۱۶/۷/۹۳ در ساعت ۱۳-۱۱ به مناسبت راه اندازی اولین دوره کارشناسی حرفه ای ارشد توانمندسازی معلولین پذیرایی میهمانان خود از اساتید، مسئولین و دانشجویان بود. در این گردهمایی پس از مراسم قرائت قرآن و سرود جمهوری اسلامی ایران، سرکار خانم مهرانگیز میکائیلی ریاست مرکز بکاتی ایراد کردند و سپس آقایان دکتر سختکوبی و دکتر کمالی و دکتر ناطقی در ارتباط با برنامه آموزشی گروه کارشناسی ارشد و محیط توانمندسازی سخنرانی کردند. ضمناً معرفی کوتاهی از دانشجویان و اساتید به عمل آمد و در پایان پذیرایی از مدعوین صورت گرفت.

برگزاری سمینار توانمندسازی چیست؟ در مرکز علمی-کاربردی پیشگازان آئین زندگی

امروزه دیدگاه غالب در برنامه های توسعه برای حمایت از افراد آسیب دیده جامعه نظیر سالمندان، معلولان، معتادان، فقرا و ... راهبرد "توانمندسازی" است. توانمندسازی بر اهمیت توانمند شدن گروه های آسیب پذیر، خانواده آنان و افراد جامعه برای تسهیل روند فراگیرسازی در تمامی بخش های سلامت، آموزش، امرار معاش و عرصه های اجتماعی و همچنین اطمینان از دسترسی و برخورداری این افراد به حقوقشان، تأکید دارد. بدین منظور و برای آشنایی دانشجویان رشته های کارشناسی و کارشناسی ارشد سمینار پژوهشی "توانمندسازی چیست؟" در تاریخ اول آبان سال ۱۳۹۳ توسط آقای محسن ابروانی در مرکز علمی-کاربردی پیشگازان آئین زندگی برگزار گردید تا با درک بهتر مفهوم توانمندسازی زمینه ارائه راهکارهای کاربردی فراهم گردد.

تقدیر از دانشجوی نمونه کشوری مرکز علمی - کاربردی پیشگازان آئین زندگی

در مراسم بیست و دومین سالگرد تأسیس دانشگاه جامع علمی-کاربردی و ششمین جشنواره ملی علمی-کاربردی که روز دوشنبه ۵ آبان ماه در سالن اجلاس با حضور تعدادی از وزرا، نمایندگان محترم مجلس و روسا و مسئولین دانشگاه و روسای محترم مرکز برگزار گردید خانم معصومه میم پرور فارغ التحصیل مقطع کاردانی رشته راهنمای آموزشی مرکز علمی-کاربردی پیشگازان آئین زندگی به عنوان دانشجوی نمونه کشوری مورد تقدیر قرار گرفت.

برگزاری مراسم تعزیه خوانی در مرکز آموزشی علمی-کاربردی پیشگازان آئین زندگی

به مناسبت ایام محرم و گرامی داشت شهدای کربلا، مراسم تعزیه خوانی توسط گروه عاشقان حضرت عباس در مرکز علمی - کاربردی پیشگازان آئین زندگی برگزار گردید و با استقبال اساتید و دانشجویان روبرو شد.

کارگاه «توانمندسازی اساتید»

کارگاه «توانمندسازی اساتید» با حضور مدرس دانشگاه جناب آقای دوست پرور و ۱۷ نفر از مدرسین مرکز در مرکز علمی-کاربردی پیشگازان آئین زندگی برگزار گردید.

محور اصلی کارگاه اخلاق حرفه ای و رویای استاد و دانشجو یوزده با تأکید بر احسان، سببیت استاد نسبت به دانشجو، حالات خلقی و رفتاری او بود. در پایان مدرسین شرکت کننده در کارگاه ضمن اظهار رضایت بسیار از مفید بودن مطالب کارگاه درخواست برگزاری سلسه جلساتی را با محوریت موضوعات مطرح شده در این کارگاه را داشتند.

تهیه و تنظیم:
پریسا سعیدی
کارشناس فرهنگی مرکز

ماساژ کودک، ناشناخته‌ای دلپذیر در دنایای امروز

مقدمه

نخستین ارتباط کودک با دنیای خارج از طریق لمس کردن حاصل می‌شود. لمس کردن نوزاد تأثیر به‌سزایی در ارتباط عاطفی، احساس امنیت و اعتماد آویه محیط اطرافش دارد. کودکانی که از سوی پدر و مادر با محبت لمس می‌شوند، احساس آرامش بیشتری می‌کنند. والدین می‌توانند با ماساژ دادن و تماس‌های محبت

شرایط ماساژ کودک

- ۱- کودک را روی یک بتو ویا حوله نرم روی زمین یا تخت قرار دهید.
- ۲- کودک را وقتی که سر حال است، برای ماساژ آماده کنید او نباید گرسنه یا کاملاً سیر باشد. یک ساعت بعد از خوردن غذا و پس از استحمام فرصت مناسبی برای این کار است.
- ۳- زیور آلائی که ممکن است هنگام ماساژ به کودک آسیب برسانند را از دست خود خارج کنید.
- ۴- ناخن دست‌های تان را کوتاه کنید.
- ۵- یک مکان ساکت و گرم را برای ماساژ دادن کودک پیدا کنید.
- ۶- قبل از ماساژ دست‌ها را با آب و صابون بشوید، همچنین دست‌ها را با به هم مالیدن یا قرار دادن در آب ولرم به مدت سه تا چهار دقیقه گرم کرده و سپس خشک نمایید.
- ۷- دمای اتاق بهتر است حدود ۲۶ درجه سانتیگراد باشد تا کودک بدون پوشش هم در آن احساس راحتی کند.
- ۸- برای ماساژ دادن بهتر است از روغن‌های مخصوص بچه یا روغن بادام شیرین استفاده نمایید.
- ۹- اگر کودک دارای نیازهای خاص و یا شرایط ویژه است، حتماً با پزشک مشورت نمایید.

نحوه اعمال ماساژ

ماساژ بالا تنه: عضلانی روغن ماساژ در کف دست‌های خود بپاشید، دست‌ها را به هم بمالید و روی شانه کودک بگذارید از مفصل سر شانه تا دست‌های کودک را به آرامی بمالید.

ماساژ بازوها: یک دست کودک را در دست گرفته و کمی بلند کنید، سپس با دست دیگر زیر ساعد و بازو را از پایین به طرف بالا بپازش کنید.

ماساژ انگشتان دست: با یک دست میخ کودک را نگه دارید و با دست دیگر پشت دست کودک را تا نوک انگشتان ماساژ دهید و در انتهای هر بار ماساژ، یکی از انگشتان کودک را ورز دهید.

ماساژ انگشتان پا: با یک دست یکی از پاهای کودک را نگه دارید و با دست دیگر روی پا را از میخ تا انگشت پا ماساژ دهید و در انتهای مسیر، یکی از انگشتان پا را ورز دهید.

ماساژ ران‌ها: یک پای کودک را در دست بگیرید و از میخ پا تا باسن ماساژ دهید و سپس دست را دوباره به میخ پا برگردانید این حرکت را سه بار انجام دهید.

ماساژ پشت: برای این امر کودک را به پشت بغلطانید تا روی شکم قرار بگیرد، کمی روغن ماساژ روی دست‌ها بمالید و دست‌ها را روی باسن کودک بگذارید و به آرامی شروع به پازش پشت کودک کنید و این حرکت را تا شانه‌ها در امتداد پهلوه‌ها سه بار تکرار کنید.

تهیه و تنظیم
محبوبه فیض نژاد
کارشناسی رشد علوم تربیتی و معرکس مرکز

آمین با کودک خود، به او ابراز محبت کنند و از همان ابتدا به شکل گیری اعتماد به نفس او کمک کنند.

فواید ماساژ برای کودک

ماساژ گردش خون را بهبود می‌بخشد که این امر باعث شاداب شدن پوست کودک می‌شود. ماساژ سیستم ایمنی را نیز تقویت می‌کند، همچنین موجب کاهش بسیاری از دردهای مزمن در بدن کودک می‌شود. از دیگر فواید ماساژ محکم کردن عضلات و اعطاف مفاصل است. معمولاً کودکانی که از کودکی توسط والدین ماساژ داده می‌شوند، کمتر گریه می‌کنند و در برابر بیماری و ناراحتی‌ها مقاوم‌ترند.

با ماساژ، دستگاه گوارش تقویت می‌شود و هضم و دفع بهتر انجام می‌گیرد. کودکان کمتر به قولنج، یبوست، اسهال و کولیت (دل درد‌های شبانه) مبتلا می‌شوند. ماساژ همچنین به بهتر شیر خوردن کودکان کمک می‌کند. کودکانی که ماساژ را تجربه می‌کنند، آرام‌تر به خواب می‌روند و شب‌ها کمتر پدر و مادر خود را دچار مشکل می‌کنند. در هنگام بیداری نیز سرحال‌تر و خوش اخلاق‌ترند. ماساژ به بهبود کار دستگاه تنفسی نیز کمک می‌نماید.

مزایای ماساژ تنها برای کودکان نیست بلکه برای والدین هم مفید است، این عمل ضمن ایجاد آرامش در والدین باعث بالا رفتن حساسیت آنها نسبت به حرکات کودکان می‌شود. این دسته از والدین به دلیل تماس چشمی که در طول ماساژ با کودک خود دارند، شناخت و درک بهتری نسبت به عکس‌العمل‌های او پیدا می‌کنند، که این درک ویژه به نگهداری بهتر از کودکان منجر می‌شود.

نکات مهم در هنگام ماساژ

- ۱- دقت کنید سطحی که کودک را جهت ماساژ روی آن قرار می‌دهید، خیلی نرم نباشد که کودک در آن فرو برود.

- ۲- هرگز کودک بیمار به ویژه تب دار را ماساژ ندهید، در آغوش گرفتن کودک در این شرایط، برایش لذت بخش‌تر است.
- ۳- هیچ‌گاه کودک تازه غذا خورده را ماساژ ندهید زیرا ممکن است استفراغ کند. البته ماساژ کودک گرسنه نیز موجب بی‌قراری او می‌شود.
- ۴- زمانی که کودک تمایل به بازی دارد، از ماساژ دادن او بپرهیز کنید زیرا زیر دستان شما آرام نمی‌گیرد.
- ۵- مدت زمان ماساژ می‌تواند بین ۵ تا ۱۵ دقیقه ادامه داشته باشد که این بستگی به تمایل کودک دارد.

این سوپرفودهای پاییزی را حتما بخورید!

سوپر فودها به مواد غذایی گفته می شود که خواص درمانی و سلامتی زیادی دارند، هوا در خال سرد تر شدن است و حالا باید از میوه های شگفت انگیز این فصل استفاده کنیم. سوپرفودهای پاییزی بسیار رنگارنگ و خوشمزه اند.

سوپر فود، اصطلاحی است که برای غذاهایی استفاده می شود که سرشار از مواد مغذی ضروری جهت افزایش انرژی اند و برای مبارزه با بیماری و بهبود خلق و خو نیز موثرند. سوپرفودها، استخوان ها را ساخته، از بیماری های مزمن جلوگیری می کنند، بیابانی را بهبود بخشیده حتی حضور ذهن شما را بهتر می کنند. آنها را بشناسید و در رژیم غذایی خود بگنجانید.

می توانید به صورت پیش غذا، غذا، دسر، سالاد، اسموتی، سوپ، سس و... از آنها استفاده کنید. فراموش نکنید تا جایی که راه داشته باشد از پوست میوه ها هم استفاده کنید!

سیب

شیرین یا ترش، سیب ها انتخاب فوق العاده ای برای خوردن به صورت خام یا پخته هستند اما حتما پوست سیب را هم بخورید چون سرشار از فلاونوئید مفید برای سلامتی قلب است.

فواید سلامتی:
• سرشار از آنتی اکسیدان
• ۴ گرم فیبر در هر وعده دارد.

کلم پروکسل

اگر خوب درستش کنید این سبزی مزه ای بی نظیر دارد. بهتر است آن را با سس تند و یا سس دلخواه نان مثل سرکه یا زامبک مخلوط کنید.

فواید سلامتی:

• ۲/۱ غلجان از آن حاوی ویتامین K مورد نیاز روزانه شماست.
• منبع بسیار خوب ویتامین B است.
• منبع خوبی از آهن می باشد.

گللابی

طعم شیرین و آبدار گللابی موجب محبوبیت آن در بین همه است. پختن گللابی می تواند عطر و طعم افسانه ای آن را بیرون بکشد، بنابراین سعی کنید پخته آن را امتحان کنید.

فواید سلامتی:

• منبع خوبی از ویتامین C و مس است.
• ۴ گرم فیبر در هر وعده دارد.

شلغم

لازم نیست فقط وقتی سرما می خورید شلغم بخورید، می توانید آن را به سوپ اضافه کنید و یا با رنجهیل، عسل یا لیمو، گیاه کنید.

فواید سلامتی:

• منبع خوبی از فیبر دارد.
• منبع خوبی از ویتامین C است.

گل کلم

عطر و طعم دلچسب گل کلم، کنار بشقاب غذا در زمستان عالی است. می توانید آن را بخارپز کنید یا خرد کنید و در سوپ بریزید.

فواید سلامتی:

- دارای موادی است که به جلوگیری از سرطان کمک می کند.
- کلسترول را کاهش داده و منبع عالی ویتامین C است.

کدو تنبل

طعم شیرین و بافت مرطوبش آن را برای پای، کیک، و حتی بودینگ ایده آل می کند. فواید سلامتی:

- دارای اسیدهای چرب امگا ۳ است.
- منبع عالی از ویتامین A و B می باشد.
- سرشار از بتاسیتیم است.
- تامین کننده بیش از ۲۰ درصد از فیبر مورد نیاز روزانه است.

انار

این میوه خوشمزه مثل یک مخزن عالی آنتی اکسیدان است. از آب انار برای سالاد و جاشنی انواع غذاها می تولید استفاده کنید.

فواید سلامتی:

- طبق مطالعه انجام شده در دانشگاه UCLA آمریکا، آب انار سرشار از آنتی اکسیدان است.
- منبع خوبی از ویتامین C و ویتامین B می باشد.

کیوی

با استفاده از این میوه می توانید عطر و طعم جدیدی به دستور العمل های غذایی خود اضافه کنید. کیوی ترکیب فوق العاده ای با توت فرنگی، طالبی یا پرتقال ایجاد می کند و می توان با ترکیب آن با آناناس یک نوع ترشی درست کرد.

فواید سلامتی:

- ویتامین C آن بیشتر از پرتقال است.
- منبع خوبی از بتاسیتیم و مس می باشد.

گریپ فروت

مزه خاص گریپ فروت در مقایسه با سایر میوه های خانواده مرکبات آن را متمایز می کند. آن را به مخلوط سبزیجات اضافه کنید، یا با آووکادو و میگو میل کنید. یک لیوان از آب تازه آن غنی از آنتی اکسیدان است.

فواید سلامتی:

- حاوی بیش از ۷۵ درصد ویتامین C توصیه شده روزانه می باشد.

- منبع خوبی از لیکوپن است.

- دارای یکتین که نشان داده شده است برای کاهش کلسترول خون مفید است.

تارنگی

می توانید از تارنگی های کوچک و شیرین در دستورات غذایی پاییزی استفاده کنید. طعم مورد علاقه ما ترکیب آنها با بادام، خرما و عسل است. آب تارنگی را با روغن، سرکه و رنجهیل در سس استفاده کنید.

فواید سلامتی:

- منبع خوبی از ویتامین C است.
- منبع خوبی از بتا کاروتن است.

تهیه و تنظیم

سمیه سید آقایی

دانشجوی کارشناسی تربیت مربی مراکز پیش از دبستان

منبع: <http://ibanoor.ir>

آسان ترین راه های رفع بوی بد دهان

التهاب لثه، باقی ماندن غذا بین دندان ها، عفونت های تنفسی، سینوزیت، مشکلات گوارشی، بیماری دیرپا، استفاده از غذاهای گوشتدار مثل سیر و پیاز و سیگار کشیدن از دلایل بوی بد دهان هستند. اما شما با چند راهکار خانگی می توانید این بیماری را درمان کنید. پیشگیری و درمان بوی بد دهان فقط زمانی ممکن است که فضای دهان را پاک کنید و مواد سمی و تأثیرگذار بوی بزاق را کاهش بدهید. اولین پیشنهاد ما مصرف جعفری است. اگر بوی بد دهان به خاطر نخوردن غذا و خستگی است، کمی جعفری بخورید.

جعفری منبع غنی از کلروفیل و یک خوشبوکننده طبیعی دهان است. این سبزی هم چنین مثل یک خشک کننده طبیعی در دهان احساس تمیزی ایجاد می کند. برگ جعفری را مثل آدامس بجوید تا بوی بد دهان از بین برود و استفاده از سبب بعد آن برای درمان بوی دهان بسیار موثر است. جعفری، تحریک کننده اشتها نیز هست و به هضم غذا نیز کمک می کند.

با جوش شیرین مسواک کنید چون این ماده یو را جذب می کند و خواص ضد باکتریایی دارد. کمی جوش شیرین را روی مسواک بریزید و دندان و زبان را مسواک بزنید و تأثیر آن را ببینید.

بعد از هر وعده غذایی از سیخک، رازیانه یا هل استفاده کنید این گیاهان با خواص ضد میکروبی به بوی خوش دهان کمک می کنند. گرفس هم برای خوش بو کردن دهان مفید است.

اگر می خواهید بعد از خواب دهان بوی بدی ندهد قبل از خواب شبانه کمی عرق نعنا یا برگ نعنا بجوید. بونه هم همین خاصیت را دارد. این دو گیاه روی گوارش و سلامت معده و هضم غذا تأثیر دارند و به همین دلیل مانع ایجاد بوی بد در دهان می شوند.

ترکیب انجیر و عسل برای خوشبو شدن دهان یک راهکار ساده خانگی است. در برنامه غذایی صبحانه حتماً از عسل و انجیر خشک استفاده کنید.

قهوه نیز باعث خنثی شدن یا کاهش باکتری هایی در دهان می شود که فعالیت آنها از عوامل ایجاد بوی ناخوشایند در دهان است. البته نوشیدن زیاد قهوه به دلیل خشکی دهان ممکن است اثر عکس داشته باشد؛ پس در مصرف آن زیاده روی نکنید. آب هم به پاک شدن دندان ها و جلوگیری از پوسیدگی آنها کمک می کند و هم از خشکی دهان جلوگیری می کند. به همین دلیل بوی بد دهان را نیز رفع می کند.

تهیه و تنظیم
رویا نظری
دانشجوی کارشناسی هنر کودک
منبع: بیلاست نیوز

معرفی رشته اصلاح و تربیت (مقطع کاردانی)

تعریف

دوره کاردانی حرفه ای اصلاح و تربیت به یکی از مجموعه رشته های علمی کاربردی با جنبه حرفه ای گفته می شود که دانشجویان با کسب مهارت های حرفه ای و عملی در جوار توانمندی های نظری و علمی در حوزه اقدامات تأمینی و تربیتی بتوانند مسئولیت های مرتبط باحرفه اصلاح و تربیت زندانیان به طور کاربردی انجام دهند.

ضرورت و اهمیت

ضرورت این دوره در پیوند زدن علم و عمل در حوزه بعضاً ناشناخته نظام زندانبانی در دانشگاه ها نهفته است. اکثریت قریب به اتفاق رشته های تخصصی و فنی مشاغل در مراکز زندان ها و امور پرورشگاهی، در نهادهای رسمی آموزش عالی کشور فاقد سرفصل علمی مدون یا پوشش صد درصد حوزه های تخصصی مرتبط است. در این باره وجود رشته ای علمی-مهارتی در مجموعه نظام دانشگاهی ضروری و مفید به نظر می رسد. علاوه بر این تقریباً اکثر شاغلین رشته مراقبت اقدامات تأمینی و تربیتی زندان ها بدون گذراندن مقاطع تحصیلی دانشگاهی مرتبط و بدون دوره های تخصصی مشغول فعالیت می باشند به ویژه اینکه برنامه های تعلیمی و تربیتی زندان ها امروزه بیشتر جنبه ی آموزشی یافته و اداره امور زندان ها به نیروهای متخصص و آگاه نیاز دارد. از این نظر برگزاری دوره کاردانی حرفه ای اصلاح و تربیت برای سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور از اهمیت خاصی برخوردار است.

هدف

۱. تربیت کاردان حرفه ای و ماهر به منظور آماده نمودن زیرساخت های لازم جهت متعالی شدن رفتار زندانیان برای بازگشت به جامعه
۲. تربیت کاردان حرفه ای و ماهر به منظور ارتقاء سطح فرهنگ زندانیان
۳. تربیت کاردان حرفه ای و ماهر به منظور ایجاد برنامه های آموزشی و تربیتی نیروی انسانی

قابلیت ها و توانمندی های حرفه ای

فارغ التحصیلان

-آمادگی اولیه جهت کسب توانمندی حرفه ای در تکنیک های برقرار ارتباط با گروه های خاص مانند زندانیان
-آمادگی اولیه جهت شناسایی هویت زندانی و ثبت ویژگی های فردی
-آمادگی اولیه جهت کسب انجام بازرسی بدنی و فیزیکی
-آمادگی اولیه جهت شناسایی زندانیان مهاجر
-آمادگی اولیه جهت کسب انجام مشاوره های فردی، حقوقی و مددکاری
-آمادگی اولیه جهت کسب توانایی مراقبت از معتادین و بزهکاران
-آمادگی اولیه جهت کسب توانایی کار در مراکز مراقبت بعد از خروج

-آمادگی اولیه جهت کسب توانایی اجرای برنامه های کاهش آسیب و اصلاح و تربیت
-آمادگی اولیه جهت همکاری و کمک به اعزام زندانیان به پزشک قانونی، بیمارستان ها و مراکز درمانی، مراجع قضایی یا سایر ارگان های ذیصلاح از طریق دائرة اعزام و پذیرش.
-آمادگی اولیه جهت بررسی و کنترل پرونده شخصی زندانیان و آشنایی ابتدایی با نحوه محاسبه جیب و جریمه و تعیین تکلیف زندانیان بلا تکلیف در جهت جیب زدایی
-آمادگی اولیه جهت شناخت تخلفات سازمانی

مشاغل قابل احراز

-کاردان اجرای احکام

-کاردان اقدامات تأمینی و تربیتی
-کاردان مراقبت پس از خروج
-مربی اقدامات تأمینی و تربیتی

مکان های هدف

۱. سازمان زندان ها
۲. کانون های اصلاح و تربیت
۳. زندانگاه

نیازهای جامعه

زندان ها و مراکز اقدامات تأمینی و تربیتی، محیطی اجتماعی است جهت نگهداری محکومان و یا کسانی که مقررات و قانون در جامعه را رعایت ننموده و برای مدت معین با هدف حرفه آموزی، بازپروری و تحمل کیفر در آنجا نگهداری می شوند. شرایط این زندان را هم می توان به صورت سلولی تنگ و انفرادی و هم می توان محیطی جمعی با حداقل امکانات و شرایطی که به لحاظ فرهنگی به رشد فکری او کمک می کند تا از قریبانش تشریحی افکار و احساسات انسانی او جلوگیری نماید در نظر گرفت.

زمانی که به زندان جمعی نگاه می کنیم مسائلی به ظاهر حاشیه ای و به باطن اصلی دیگری می رسیم که لازم است به آن توجه شود. این توجه در جوامع مختلف متفاوت است و در کشور ما ایران چنین مطرح است که «زندان ها باید دانشگاه باشند» عمق این کلام تا آنجاست که فرد مطرود از جامعه که در زندان به سر می برد را باید چنان تعلیم داد که متعالی تر از قبل به جامعه باز گردد تا رشته برخی مسائل و مشکلات و انحرافات اجتماعی خشکیده شود و نه آنکه همچون ویروس مخربی رشد پیدا کند و به پلرز خطرناک تری به جامعه باز گردد.

آنچه که تحت عنوان فرهنگ و برنامه فرهنگی از آن یاد می شود دارای چارچوب و اسلوبی مشخص از لحاظ نظری و متفاوت از نظر ابزار و امکانات مورد نیاز و جغرافیای هندسی فرهنگی است. برای ایجاد بستر مناسب، تأثیرگذاری بیشتر و مفیدتر برنامه های آموزشی و تربیتی نیروی انسانی ابتدا باید به تجزیه و تحلیل فرهنگ برداشت و آن را متناسب با جامعه هدف که همانا جامعه زندان و زندانیان است آماده نمود و سپس به بومی سازی آن پرداخت.

در پایان برای تحقق یافتن اهداف فوق هر جامعه ای به تربیت افراد کارداران و کارشناس در حوزه اصلاح و تربیت که در سازمان ها و نهادهای مرتبط مشغول به کار شوند، نیاز دارد.

تهیه و تنظیم
حسن نقایی
مسئول نظارت، برنامه ریزی و امور مدرسان مرکز

تأثیر قصه های قرآن کریم بر تربیت و رشد کودک (قسمت دوم)

انواع قصه های قرآنی

• قصص انبیاء
• قصه هایی که دربر دارند حوادث گذشته اند مانند قصه طالوت و جالوت، قصه اصحاب کهف، اصحاب سبت و ...
• قصص حوادث و رخدادهای دوران زندگی پیامبر
• مثل ها و تشبیهات قرآنی که برخی آنها را نیز جزو قصه های قرآنی بر می شمارند.
• تأثیر قصه های قرآنی بر کودکان
افراد زیادی در این حوزه کار کرده اند از جمله: طبع شجاعی که در بررسی های خود به این نکات دست یافته است.

تأثیر قصه های قرآنی بر اندیشه کودکان

• قصه های قرآنی با داشتن تنوع و مضامینی که جامع و کامل هستند، در جهت ارتقاء اندیشه کودکان نقش به سزایی دارند.
• قصه های قرآنی با جذابیت هایی که دارند، کودکان را جذب می کنند و کاملاً غیر مستقیم بند می دهند و عبرت می آموزند.
• قصه ها چنان تصویری و زنده هستند که به هنگام خواندن در ذهن کودک جان می گیرند و اتفاق می افتند. در قصه های قرآنی آموزش به زبان هنر بیان می شود: هنر قصه نویسی
• قصه ها به کودک اعتماد به نفس می دهند؛ مثلاً داوود با جالوت، موسی با فرعون، ابراهیم با آذر و نمرود امید به آینده می دهند: قصه یونس، عیسی و ...

تأثیر قصه های قرآنی بر تخیل کودکان

بزرگ ترین تأثیر قصه ها بر کودک و نوجوان پرورش تخیل آنهاست. این تخیل کدام است چه رابطه ای با اندیشه دارد؟

تخیل محصول ذهن انسان است و در میان تمام جانوران این انسان است که صاحب تخیل پیشرفته و گسترده است. تخیل کارکردی شگفت دارد که تعریف و شناسایی آن را مشکل می کند. همچنین ماده اصلی و اساسی تخیل تصویرهای ذهنی است. کودک با نیروی تصویرها و بازیابی و جابه جایی و تغییر در آنها تخیل می کند. قصه هایی که سرشار از تصاویر زیبا و قابل گسترش باشند، بهترین سرگرمی برای تخیل هستند. مانند قصه موسی هنگامی که از رود نیل عبور می کند. قصه ابراهیم هنگامی که آتش بر او سرد می شود.

بخشی از قصه های قرآنی در گروه قصه های جانوران است. در اهمیت این قصه ها و شخصیت های جانوری همین بس که برخی از سوره های قرآن به نام جانورانی چون بقره (گاو)، بمل (مورچه)، نحل (زنبور)، قیل، عنکبوت و انعام (جاریایان) خوانده می شوند. در میان این قصه ها، می توان از داستان های خمر عزیز، قیل و ابرهه، نهنگ و حضرت یونس، گاو بنی اسرائیل، مورچه و حضرت سلیمان، هدهد و حضرت بلقیس نام برد. این گونه قصه ها به دلیل ساختار نیرومند و سنجیده و خیال پردازی از جذاب ترین قصه ها برای کودکان به شمار می روند. قصه های مذکور علاوه بر کمک به رشد تخیل در کودکان، مفاهیم ارزشی نظیر شجاعت، راستگویی، مهرپایی، صداقت و ... را هم به دنبال دارد که می تواند به رشد اخلاقی آنان کمک کند.

در مورد کودکانی که به ظرفیت های رشدی جدیدی دست پیدا کرده اند هم می توان بسیاری از توصیه های تربیتی را با استفاده از قصه های قرآن امواج. اما به منظور اثربخشی بهتر قصه، لازم است قصه به صورت مستقیم بیان نشود، بلکه قصه گو، قصه را از زوایای مختلف بررسی و ایجاد جالبش کند. در این راستا در قرآن تعداد آیه های چشمگیری دیده می شود که انسان ها را به مشاهده، سیر و سفر، تفکر و تدبیر فرا

می خواند تا در مورد تغییر و تحول پدیده ها بنگرند و درباره آنها پندیشند.

گونه های فانتزی در قصه های قرآنی

• واقع نما: قصه های قرآنی چنان ملموس هستند که در عین تجربی و ملموس بودن برخی رخدادها (مثل منجنقات) واقعی و باورپذیر جلوه می کنند؟ بی هیچ شک و شبهه ای آنها را می پذیریم که البته این امر ریشه در اعتقادات و باورهای دینی ما نیز دارد.
• تمثیل: در قصه های قرآنی تمثیل نیز زیاد داریم که در دیالوگ ها مطرح می شوند همچنین در قرآن داریم: مثل النین ... مثل حملوا ... مثل کسانی که ... مثل قومی که ... علمی ... تخیلی: داستان معراج پیامبر
• روان شناسی: روزه سکوت مریم، برخوردهای متفاوت پیامبر در مقابله با مشرکان
• طنز: مورچه و سلیمان
• پریان: حضور جبریل و امین او برای رساندن وحی
• قهرمانی: مبارزه داوود با جالوت
• فلسفی: همسفری خضر و موسی
• گوتیک (رمانی که در آن سحر و جادو، رمز و معما، بی رحمی، خونریزی، دلهره و وحشت به هم آمیخته باشد): موسی و فرعون
• شمشیر و جادو: مقابله میان موسی و ساحران
• تاریخی: جنگ ها و غزوات پیامبر

• آموزشی: نصایح لقمان حکیم
• اسباب بازی ها: ابزار و آلات ساحران در مقابل عصای موسی
• سفر در زمان: خواب صد ساله عزیز، خواب ۳۰۰ ساله اصحاب کهف
• فلسفی (هستی شناسی): قصه ابراهیم و چهار پرنده که آنها را می کشد و می گوید و بر سر چهار قله می نهد تا به راز زنده شدن مردگان یقین بیابند.
• آدمک ها: قصه هایی که از اجنه ذکر شده است. (مثال در قصه حضرت سلیمان)

اثرات تربیتی قصه های قرآنی

از دید قرآن نیز انسان در طول زندگی از مراحل و ویژگی های مخصوص آن مرحله می گذرد و این همان دیدگاهی است که در نظریه رشد شناختی و اخلاقی متخصصان معاصر از جمله پیاژه، کلبرگ و ... مطرح شده است و منظور از آن این است که در کار با کودک باید مرحله و شرایط خاص آن مرحله را در نظر داشت. قصه های قرآنی با تنوع و مضامینی که جامع و کامل هستند، در جهت ارتقاء اندیشه کودکان نقش به سزایی دارند.

الگو پذیری کودک

یکی از شیوه های مؤثر در تربیت کودکان روش الگویی است. همان گونه که بیان شد، روش الگویی یک مبنای تربیتی در وجود انسان است که قرآن کریم نیز بر آن تأکید دارد. در این روش، از فرد یا افراد دیگر به عنوان سرمشق و الگو استفاده می کند و تحت تأثیر مشاهده از رفتار دیگران پیروی نموده و خود را با آن همساز می کند. بنابراین می توان گفت: «الگو پیروی عینی و مشهود از یک اندیشه و عمل در جنبه های گوناگون، جهت رسیدن به کمال است».

تربیت ابتدایی انسان به طور کلی با الگو شکل می گیرد. کودک در چند سال نخست زندگی خود، همه کارهایش را از الگوهای پیرامون می کند و با تقلید از آنان پدر و مادر او، الگو برداری می کند و با تقلید از آنان رشد می کند و ساختار تربیتی اش سامان می یابد. «کودک، مقلد خوبی است. در فرایند شکل گیری شخصیت کودکان، بیشترین نقش متوجه الگوهای رفتاری است، چرا که یادگیری، اساس رفتار آدمی را تشکیل می دهد یادگیری های غیر مستقیم، ضمنی مشاهده ای، پایدارترین و مؤثرترین یادگیری محبوب می شوند و در این میان، مهم ترین نقش بر عهده

الگوهای رفتاری است. به عبارت دیگر، از آنجایی که تقلید و همانند سازی یکی از مهم ترین روش های یادگیری در کودکان است، بنابراین هر قدر الگوی رفتاری نزد کودکان از شخصیت محبوب تری برخوردار باشد، رفتارهای کلامی و غیر کلامی آنها بیشتر مورد توجه واقع می شود.

الگوها و چهره های مطلوب در قرآن، صفات نیکو و الهی را بیان و ترسیم می کند. از آنجا که آگاهی در سنین مختلف کودکی، فرقی می کند، نقش مرئی در معرفی الگوها و ایجاد شناخت و درک کودک بسیار مهم است و به همین دلیل روش های ارائه شده می تواند کودک را متوجه این الگوها کند و یا ایجاد ملالت و خستگی نماید. آن گونه که حضرت علی (ع) می فرماید: «فاندرک بالادب قبل ان یفسد فیک و یشتل لیک» (نامه ۳۱ نهج البلاغه) «من به تربیت تو پرداختم پیش از آن که دلت سخت و فکرت متعول شود». قلب کودک همچون زمین خالی است که هر آن بریزد رشد خواهد کرد. هدف از آموزش قرآن به کودکان در ابتدا، ایجاد آشنایی و انس و الفت و سپس ایجاد شناخت، علاقه مندی و درک فهم معنوی و در حد توان از مضامین بلند قرآن کریم برای ایشان است.

الگوهای مطلوب قرآن در آیاتی مانند: «و انک خلق غلیم» بر ایمان بیان شده است. بعضی از این الگوها فردی و بعضی اجتماعی اند، شاید بسیاری از الگوهای قرآنی برای کودکان قابل درک و تعمیم نباشد، ولی در این میان الگوهای داریم که کودک با آنها رابطه عاطفی بهتری برقرار می کند و بسیاری از بایدها و نبایدها را به عنوان «مثل» از قول آنها می توان بیان داشت؛ مانند حیوانات که در قرآن کریم از این روش به نیکوترین وجه استفاده شده است. کلاغ در داستان هابیل و قابیل نمونه ای از آن است.

الگوهای مطلوب قرآن در آیاتی مانند: «و انک خلق غلیم» بر ایمان بیان شده است. بعضی از این الگوها فردی و بعضی اجتماعی اند، شاید بسیاری از الگوهای قرآنی برای کودکان قابل درک و تعمیم نباشد، ولی در این میان الگوهای داریم که کودک با آنها رابطه عاطفی بهتری برقرار می کند و بسیاری از بایدها و نبایدها را به عنوان «مثل» از قول آنها می توان بیان داشت؛ مانند حیوانات که در قرآن کریم از این روش به نیکوترین وجه استفاده شده است. کلاغ در داستان هابیل و قابیل نمونه ای از آن است.

چگونه الگوهای ارائه شده در قصه بر کودک تأثیر می گذارد؟

کودکان با خواندن قصه و داستان های قرآنی بین خود و قهرمان داستان یک نوع رابطه ایجاد می کنند و خود را به او نزدیک می نمایند به گونه ای که از این رابطه احساس امنیت و آرامش می کنند. بنابراین اقدامات و اعمال قهرمان قصه به عنوان نکته های مورد قبول آنان واقع می گردد و این اعمال را شایسته به کارگیری در رفتار و حرکات خود تلقی می نمایند، حتی به کار گیری این اعمال را نوعی ویژگی و افتخار برای خود می دانند. با توجه به این که ذهن کودکان پاک است و از سوی دیگر همراهی با قهرمان قصه، باعث می شود که صفات و ارزش های وی با روح و جان کودک آمیخته شود، به همین علت است وقتی قهرمان قصه، به علت خوبی و صداقت مورد حسد واقع می شود آنان از خود واکنش نشان می دهند و در این مورد سؤال های مکرر می نمایند و سرانجام وقتی همین ویژگی قهرمان داستان را نتایج می دهد عشق و ریزی به این ارزش ها، همچون بذری در نهاد آنان افشاند، می شود و مثل به گریز و برهیز از کسانی که زشتی ها و بدی ها را منتشر می کنند، در وجود آنان بارور می شود. بنابراین ما به کارگیری داستان هایی درباره پیامبران و معصومین علیهم السلام و ویژگی های شخصیتی آنان، پیروان و یارانشان می توان الگوهای واقعی را در زمینه های دین داری و تقوی به کودکان معرفی کرد و اثر عمیق در افکار و عقاید آنان به وجود آورد و زمینه های رشد و تفکر دینی را در آنان تقویت کرد.

الگوها و چهره های مطلوب در قرآن، صفات نیکو و الهی را بیان و ترسیم می کند. از آنجا که آگاهی در سنین مختلف کودکی، فرقی می کند، نقش مرئی در معرفی الگوها و ایجاد شناخت و درک کودک بسیار مهم است.

ایجاد محبت نسبت به الگوهای قرآنی

یکی از ابزارهایی که می تواند ما را در تربیت فرزندان به هدف برساند محبت کردن است. محبت یکی از عوامل بسیار مهم در جذب افراد است که اثر آن بر روی فرد تربیت شونده عمیق و دراز مدت می باشد. و در این مدت مربی می تواند منویات تربیتی خود را به افراد القا کند و تغییر رفتار را در آنان مشاهده نماید.

در دین اسلام، محبت به عنوان اساس و رکن در جذب و هدایت انسان ها مطرح است. ادیان الهی بر پایه محبت به دل ها رسوخ کرده و راسخ مانده اند. یکی از مهم ترین و مؤثرترین روش های پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله استفاده از این روش بوده است.

زیرا با این روش هم جاذبه در افراد ایجاد می کرد و هم افزایش انگیزه آنها را افزایش می داد و اثر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله این روش را بی نمی گرفت. آن همه اعزب بادیه تنهن به دوش جمع نمی شدند تا از یادیه نشینی و بربریت به تربیت و فرهنگ دین پناه آورند. نیروی محبت از نظر تربیتی نیروی عظیم و کارساز است و بهترین تربیت آن است که بدون روش تحقیق یابد، زیرا محبت با فطرت و سرشت آدمی سازگاری زیادی دارد و پذیرش آنها از ناحیه درون و بدون هیچ گونه تحمیلی است. ضرورت و اهمیت به کارگیری روش محبت از این روست که محبت اطاعت آور است و سبب همسانی و همراهی فرزندان با والدین و مربی می شود.

رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله می فرماید: «المرء مع من أحب» (شیخ صدوق، ج ۲، ص ۲۳۴) انسان با کسی همراه است که او را دوست می دارد. میان محبت و اطاعت رابطه ای بسیار قوی وجود دارد. با ظهور محبت هم رنگی و اطاعت پیدا می شود. محبت هر کسی که در دل آدمی نشیند مطیع و پیرو او می شود و از خواست او سرپیچی نمی کند. یکی از ابزارهای مهم برای جلب محبت افراد ارایه قصه است. با این بیان که کودک با شرکت کردن در تجربه های تلخ و شیرین قهرمانان قصه با واقعیت ها آشنا می شود و تحت تاثیر آنان روش مواجهه با مشکلات را در می یابد. به قول شارل پرو: «کودکان را می توان از طریق قصه های دل چسب و دوست داشتنی متناسب با توانایی های آنان با واقعیت های زندگی آشنا کرد. بنابراین ارایه داستان ها و قصه های زیبا درباره پیامبران و معصومین علیهم السلام علاقه کودکان را به ایشان بیشتر نموده و در نهایت شناخت کودکان را درباره آنان تقویت می نماید.

ابتلا و عطا

ابتلا و آزمون کردن افراد را با استفاده از قصه حضرت ابراهیم (ع) می توان نشان داد. هنگامی که خدوند او را مورد امتحان قرار داد و او همه را به جای آورد. با این قصه و مفاهیم برگرفته از آن می توان نشان داد که چگونه انسان ها می توانند مشکلات و سختی های زندگی را با سربلندی سپری کنند.

قصه گو با بیان قصه مذکور می رساند که هرگاه انسان ها شایستگی نشان دهند و خود را قابل محبت خدا گردانند، خدوند آنان را از عطایایی که مظهر محبت الهی است بهره ور می کند.

(و لو ان اهل القرى امنوا و اتقوا لفتحنا علیهم بركات من السماء و الارض...) (اعراف: ۹۷)

در قصه حضرت ایوب (ع) می خوانیم که: (و ایوب اذ نادى ربه این مسلى الضر و انت ارحم الراحمین) انبیاء: ۸۳ (و یاد کن ایوب را وقتی که دعا کرد که ای پروردگار مرا بیماری سخت رسیده و تو از همه مهربان تری).

در آیه فوق نحوه سخن گفتن ایوب با خدا مطرح گردیده است. او که از بیماری طولانی و جانکاهی رنج می برد، از خدا شفای خویش را حسنت می کند، اما در مقام سؤال از پروردگار، ادب بلیغی از خویش آشکار می سازد و پس از بیان بیماری که به او رسیده، به گفتن «انت ارحم الراحمین» اکتفا می کند و تقاضای خود را امراته از خدا نمی خواد.

قصه گو با بیان قصه حضرت ایوب به ذکر ادب آن حضرت با وجود مشکلات و سختی های زیاد در زندگی و صبر و استقامت وی می پردازد. در این قصه، قصه گو الگویی نیک برای متونی فراهم می آورد و نمونه رفتار و کردار مطلوب را عملا در معرض مشاهده قرار می دهد و به این ترتیب حالت مطلوب و نیکویی مطابق با آن عمل نمونه در فرد پدید می آورد. این قصه و بیانات پیرامون

آن مایه شکوفایی و ترمیمی وجود عزیزی خواهد شد.

تذهیب اخلاقی

کودکان و نوجوانان ضمن داستان و افسانه ها با حقایق و تجارب زندگی آشنا می شوند؛ شادی و غم، کامیابی و ناکامی، امیدواری و نوسیدی، محرومیت، ستم و ستم کار، عدالت و غادل، علم و عالم، دموکراسی و استبداد و خلاصه، همه رنگ های زندگی را تجربه می کنند و آشنا می شوند. نقل حکایات و ذکر وقایع و حوادث و داستان سرایی از جمله هنرهای زیست که از قدیمی ترین هنرها در جهان به شمار می رود و بیش از سایر انواع هنر در پرورش کودک و انتقال تمدن و فرهنگ و اطلاعات ایا و اجداد به فرزندان مؤثر بوده است (علی اکبر شعاری نژاد، ادبیات کودکان، انتشارات اطلاعات، ۱۳۷۴، صص ۷۷-۷۶). داستان و داستان گوایی روحیه را تذهیب و عاطفه زیبا دوستی کودکان را تذهیب می کند، داستان های قرآنی سخایا و خصایل پستیده را در کودک پرورش می دهد و او را به حسن سلوک، پاکدامنی، صداقت و اخلاص ترغیب می نماید که این خود بهترین روش غیر مستقیم برای تکوین اخلاقی صحیح و عالی است. بنابراین قصه و داستان فرصتی را فراهم می کند که کودک را از طریق محتوا و شخصیت داستان به انجام کارهای نیک تشویق و ترغیب نماید و شخصیت آنان را بر اساس تعلیم و تربیت صحیح و مطابق با فرهنگ و مذهب شکل دهیم.

عبرت آموزی

عبرت گرفتن، یعنی از صفات بد به صفات خوب عبور کردن. اگر کسی حوادث روزگار را ببیند و از صفت بد به صفت خوب عبور نکند، نمی گویند او عبرت گرفته، می گویند تماشا کرد؛ ولی اگر از صفت بد و زشتی به نیکی عبور کرد، می گویند اعتبار و عبرت گرفت.

راه های کسب عبرت

«راه های فراوانی برای کسب عبرت وجود دارد که از مهمترین آنها مطالعه زندگی گذشتگان است، تاریخ ایینه ای است که راز پیروزی و شکست مردمان، علل عظمت و انحطاط جوامع، دلایل ظهور و سقوط تمدن ها، عوامل عزت و ذلت دولت ها، راه نیکبختی و بدبختی امت ها را به خوبی نشان می دهد تا خردمندان بیندیشند و عبرت گیرند» (مصطفی دانشاد تهرانی، سیری در تربیت اسلامی، انتشارات دریا، ۱۳۸۲، ص ۲۸۷).

رویارویی حسی

به کار گیری حواس در داستان دو فرزند آدم طرح شده است. هنگامی که یکی از فرزندان آدم، دیگری را کشت، نمی دانست با جسد چه کند و چگونه آن را مخفی بنارد. خدوند کلاهی را برالگبخت تا در پیش روی او طعمه خود را در زمین پنهان سازد. این مواجهه حسی، فکر او را دامن زد تا بیندیشد و به مقصود خود راه یابد. اثرات قصه در مورد نقش حواس و لزوم به کارگیری آنها برای حل مسئله و بشرد اهداف آشکار می شود.

نتیجه گیری

شنیدن قصه یکی از کارهای مورد علاقه کودکان است. آنها با هیجان زیاد به داستان گوش می دهند و خود را در اختیار قصه گو قرار می دهند. و به صورت غیر مستقیم تأثیرات لازم را می پذیرند. قصه و قصه گوایی بهترین ابزار و کارپردی ترین وسیله برای تربیت کودکان و نوجوانان است. عناصر تشکیل دهنده قصه با نیازهای روحی و روانی کودکان ارتباط تنگاتنگی دارد. کودک با دهن و فکر گسترده ای که دارد مضامین مختلف اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی را از لایه لای حوادث پیدا می کند و با بینش دقیق و ظریف خود این مضامین را استدلال می کند و به تدریج وارد رفتارش می سازد.

والدین و مربیان می توانند با بیان داستان های قرآنی، زمینه رشد شاختی کودک را فراهم سازند، و با ارایه قصه های آموزنده و جذاب به ساخت الگوی ذهنی آنان با گرایشات معنوی بپردازند و زمینه علاقه و انگیزه آنان را به مسایل دینی فراهم آورند. در این صورت نوعی اشتیاق در آنان ایجاد می شود و در نتیجه کودک و نوجوان از انجام اعمال دینی احساس رضایت می کند که این رضایت باعث درونی شدن عمل اخلاقی در آنان می شود.

قرآن تمام حقایق بنیادی زندگی، مسائل تربیتی، اخلاقی و ... را دربر دارد که از طریق مطالعات و پژوهش های مناسب انسانی از قبیل چگونگی رشد و تغییر و تحول آدمی در دوران مختلف زندگی و دانش تعلیم و تربیت می توان به آن ها دست یافت. توصیه های مکرر قرآن به ضرورت کسب دانش و علوم تحقیق در پندیده های جهان طبیعی و انسان به همین معناست. در جامعیت کلام الهی و نقطه های نامشکوف و نگفته آن شکی نیست و بارها و بارها با شنیدن آخرین اخبار علمی یاد مستحبات و مکروهات و سفارش شده های دینمان می آقیم، در انتها پیشنهاداتی براساس تحقیقات جدید تربیتی ارائه می شود:

۱. قصه گو سعی کند مفاهیم و مضامین موجود در قصه را حرجه بیشتر و بهتر ببزراند.
۲. به طور کلی، قصه چه از نظر پیام و چه از نظر عناصر دیگر، محتوایی مناسب با گروه سنی مخاطبین داشته باشد.
۳. قصه گو بایستی همه نکات تربیتی موجود در قصه را برجسته و مهم نشان دهد، نه فقط آنچه را که به نظر خودش مهم می رسد، برجسته سازد.
۴. توجه به آموزه های دینی با نگاه علمی.
۵. طراحی خوب قصه های قرآنی به گونه ای که برای کودکان قابل فهم باشد، می تواند موجب اصلاح رفتار آنها شود و محققین این شیوه را برای اصلاح رفتار کودکان سنین قبل از دبستان به درمانگران پیشنهاد می دهد.
۶. استفاده از قصه در مهندهای کودک و مشارکت کودک در تدریس.
۷. ایجاد فضاهای جدید از جمله نرم افزارهای قرآنی و قصه های قرآنی.

تجه و تنظیم

فیهه غلامی راز زلاله دانشجوی کارشناسی تربیت مربی
پیش از دبستان و اکرم غلامی راز داد کارشناسی رشد زبان
و ادبیات فارسی

نکاتی که والدین می توانند در تربیت فرزندان خود به کار بگیرند

یکی از خواسته ها و آرزوهای ارزشمند هر انسان در یک ازدواج، داشتن فرزند صالح و شایسته است. وجود فرزندان به کانون خانواده حفا، آرامش و معنا می دهد و پیوند خانواده را محکم تر می کند. هر پدر و مادر با تولد نوادش خود را سعادتمند و خوشبخت می داند و هرچه فرزندان دارای کمالات و شایستگی باشند مایه خشنودی بیشتر والدین می گردد.

یکی از مسئولیت های سنگین و مهم پدر و مادر تربیت صحیح فرزندان است و این از مقدس ترین و ارزنده ترین وظایفی است که دستگاه آفرینش در اختیار والدین و به خصوص مادر قرار داده است.

امام سجاد (ع) می فرماید: «پروردگارا مرا در تربیت و ادب یکتا نمون فرزندانم یاری فرما».

از طرف دیگر اوضاع عمومی یک جامعه حتی جهان، با برنامه صحیح تربیت کودکان دگرگون می گردد و ترقی و تنزل جامعه در دست فرزندان است که آینده را می سازند. فرزندان که توسط عذاران تربیت می شوند، کودکانی که هم اکنون در محیط کوچک خانواده پرورش می یابند مردان و زنان آینده جامعه اند.

هر درسی را که کودک از محیط خانه و در دامن پدر و مادر فرا می گیرد در اجتماع فردا به مرحله عمل خواهد رسید. اگر خانواده اصلاح گردد جامعه نیز اصلاح خواهد شد. اگر کودکان امروز تندخو، ستم جو، متجاوز، جالبوس، دروغگو، بداخلاق، بی اراده، تو سری خور، خجول، نادان، لالایی پرور، بیادب، جامعه فردا نیز به همین صفات و اخلاق زشت گرفتار می شود و بالعکس اگر کودکان امروز درستکار، شجاع، بلند همت، خوش اخلاق، مهربان، خیرخواه، بردبار، دلداری یا ایمان، راستگو، عدالت خواه، نفس حق گو، امانت دار، دانا و روشن فکر تربیت شوند، جامعه فردا همین صفات عالی را به صورت کامل تری ظاهر خواهد ساخت.

اهداف تربیتی

هدف تربیت رشد دادن ابعاد مختلف شخصیت کودک در جهت مطلوب است. علاوه بر تربیت جنبه های عقلانی، جسمانی، اخلاقی و هنری باید به تربیت جنبه های عاطفی و اجتماعی نیز پرداخته شود. مقتضای این عواطف، نیروهای روانی است که در زندگی ما تأثیر می گذارد. این تأثیر ممکن است مثبت یا منفی باشد. تمایل انسان برای پیشرفت یا پستوانه نیروی روانی انجام می گیرد و او را به طرف رشد کمال سوق می دهد. در حالی که پرخاشگری و عصبانیت، نیروهای را در اختیار انسان می گذارد که موجب تخریب و آسیب زدن می شوند. در یک تربیت متعادل و متوازن باید کاری کنیم که عواطف کودک و نوجوان در جهت مطلوب و سازنده ای هدایت شوند که به این عمل تربیت عاطفی گفته می شود.

تربیت بعد اجتماعی شخصیت، در عین حال که وابسته به تربیت سایر ابعاد شخصیت است، لکن خود نیز به تنهایی باید مد نظر قرار گیرد. روابط اجتماعی و رفتار اجتماعی ما با دیگران، موضوع تربیت اجتماعی است. اگر این جنبه از شخصیت کودک تحت تربیت قرار نگیرد، ممکن است او را دچار افرات یا غریب کند. انسان گوشه گیر و منزوی و یا انسان ناپخته که در رفتار اجتماعی به اندازه انسانی وابسته به دیگران، افرات می کند، از لحاظ رفتار اجتماعی دچار نارسایی است.

از این رو باید کودک را برای حفظ تعادل در رفتار اجتماعی تحت تربیت قرار داد. علاوه بر نیاز روانی که پایه ارتباط و رفتار اجتماعی مافزار می گیرد یکی از مهم ترین عوامل در رشد کودک، احساس کفایت و عزت نفس است.

احساس کفایت اشاره به توانایی های انسان دارد. توجه به این توانمندی کودکان، تشویق به جا و ایجاد فرصت برای موفقیت، باعث اعتماد به نفس و احساس کفایت می گردد. فرد فاقد احساس کفایت، احساس حقارت می کند و فاقد توانایی برای غلبه بر مشکلات است.

ابزارهای ارتباطی

برای تربیت اجتماعی و عاطفی کودک، باید والدین با ابزارهای مهم ارتباطی آشنا باشند. دو دسته از ابزارهای ارتباطی در یک ارتباط مؤثر که بسیار خاتر اهمیت است

یکی زبان و لحن کلام و رفتار و دوم حالات چهره به عنوان ابزار ارتباط غیر کلامی است.

در یک ارتباط کلامی توجه به نکات زیر اهمیت دارد.

۱- توجه داشته باشیم که ارتباط کلامی، یک ارتباط تعاملی است یعنی مستلزم گفتن و شنیدن است. از این رو زبان بدون استفاده خوب و مؤثر از گوش ما امکان پذیر نیست. بنابراین اگر بخواهیم کودک را به خوب گفتن تشویق کنیم، باید خوب شنیدن را به او بیاموزیم. این کار از طریق التوا قرار گرفتن عملی برای کودک میسر می شود.

در ارتباط غیر کلامی، هر چند که زبان مهم ترین ابزار ارتباطی انسان هاست، ولی در ارتباط اجتماعی، روبرو، اهمیت چهره و رفتارها کم از زبان نیست. لحن و کلام و زبان تن گاهی اثرات عمیق تری می گذارند. در هنگام صحبت با کودکان، چهره ای باز و متبسم داشته باشیم و برای کودکان وقت نگذاریم و به آنها توجه کنیم تا آنها نیز یاد بگیرند که چگونه با دیگران ارتباط برقرار کنند.

نکات تربیتی که والدین می توانند از آن استفاده کنند: «بر آنچه که بیشتر دوست دارید بیش از آنچه دوست ندارید تمرکز کنید» این نکته تربیتی بسیار مهم در تربیت فرزندان است. دکتر جی امان در کتاب «مغز را تغییر ده تا زندگی ات تغییر کند» می نویسد: زمانی که پژوهش را بر روی کودکان و نوجوانان انجام می دادم به اتفاق بسوم که هفت سال داشت به یک پارک دریایی آموزشی تفریحی رفتم. آنها حرکات نمایشی دلفین ها، نهنگ ها و در آخر حرکات پنگوئن ها را نمایش می دادند اسم پنگوئن فردی جاق بود. او کارهای جالبی انجام می داد:

از ارتفاع شیره می زد با دماغش توپ بازی می کرد

و حتی از حلقه آتش می پرید. وقتی خبری از پنگوئن چیزی می خواست او می آورد. من فکر کردم که وقتی من از بسرم چیزی می خواهم برای من بیاید او حداقل ۴۰ دقیقه با من بحث می کند در نهایت هم نمی خواهد آن کار را انجام دهد! می دانستم که فرزندم از آن پنگوئن باهوش تر است. بعد از نمایش نزد مربی رفتم و از او پرسیدم «چگونه توانستید به پنگوئن آموزش دهید تا این همه کارهای زیبا و درست را انجام دهد؟» خانم مربی به من و فرزندم نگاه کرد و گفت «برخلاف والدین، هر وقت فردی درست همان کاری را که می خواهم، انجام می دهد به او توجه می کنم، و او را در آغوش می گیرم و به او مایه می دهم».

گفته او باعث جرقه ای در ذهن من شد. هرگاه بسرم کاری را که از او می خواستم، انجام می داد به او توجه بسیار کمی می کردم، چرا که مثل پدرم، من نیز همیشه درگیر کارهایم بودم، در حالی که، هر وقت

کاری که از او خواسته بودم را انجام نمی داد به او توجه بسیار زیادی می کردم زیرا نمی خواستم فرزند بدی داشته باشم! سهوا به او آموخته بودم که برای جلب توجه ام کمی وحشی باشد. از آن روز به بعد، به سختی کوشیدم تا به کارهای خوب و تلاش های مثبت بسرم توجه کرده و از خطاهایش سرپیچم بکنم. از آن روز یاد گرفتم که در زندگی به کارهای خوب مردم بیشتر از کارهای بدشان توجه کنم».

تمرکز روی جنبه های منفی زندگی خود و دیگران شما را هرچه بیشتر مستعد افسردگی می کند و می تواند روابط شما را تخریب کند. یادمان باشد اگر تحسین و تمجید قرار دادن کودکان بیش از یک دقیقه طول نمی کشد ولی احساسات خوب آنها نسبت به خودشان می تواند یک عمر دوام داشته باشد.

کودکان را با ارزش بدانیم. اگر کودک کار اشتباهی انجام داد کار بد او را مورد انتقاد قرار دهیم نه شخصیت و هویت او را. بگوییم که غریزم کارت اشتباه بود و فرصت جبران به او بدهیم. هرگز شخصیت کودک را خرد نکنیم. با عمل نادرست کودک در حد همان عمل برخورد کنیم. مبدا که شخصیت و انسانیت کودک را در تعامل یک عمل نادرست قربانی کنیم.

در نهایت به نظر می رسد که کودکان همیشه نیاز به تربیت داشته و والدین همواره باید بیاموزند که بهترین و صحیح ترین راه انریشی کدام است. والدین یا به کارگیری شیوه های تربیتی می توانند ببینند که چگونه فرزندان به طور چشمگیری بهبود می یابند و چقدر آنها احساس رضایتمندی خواهند داشت. نتیجه تربیت صحیح فرزندان، آرامش، شادی و عشق را برای والدین و کودکان به دنبال خواهد داشت.

تئیه و تنظیم
سکینه طباطبائی
کارشناس ارشد آموزش بهداشت روانی و مدرس مرکز

بغض

سنگین تر از آن است که در وزن بگویم
این بغض عطشناک که پیچیده گلویم
ای واژه رها ساز مرا در کف احساس
تا عاطفه را رنگ کنم سرخ برویم
آیینۀ ترین ماه در این آب درخشید
نه! بر همه آفاق درخشید عمویم
مشغول نگهبانی و هر لحظه دوان بود
با هر گزشتن خار سراسیمه به سویم
یا دیدن او رنج عطش خواستی بود
باران صفا بود که می ریخت به رویه
ای کاش که این آب نمی گشت بهانه
محتاج تر از آب به دلگرمی اویم
این حق وفا نیست که بر خاک بیفتد
آشفته تر از خاطر آشفته مویم

شاعر: مریم عامری
دانشجوی کاردانی تکنولوژی آموزشی

بیمار گویا

بیمار کربلا به تن از تن توان نداشت
تاب تن از کجا که توان فغان نداشت
این صید هم که مانند نه از باب رحم بود
دیگر سپهر، تیر جفا در کمان نداشت
گر تشنگی ز پا ننگندش شکفته نیست
آب آن قدر که دست بشوید ز جان نداشت.

شاعر: میرزا احمد صفایی
«فرزند یغمای جندی»

معنای نامها

فروردین: فروهر، نیروی پیشرفت؛
اردیبهشت: بهترین راستی و پاکی؛
خرداد: تقدستی و سلامتی؛
تیر: ستاره تیر، ستاره باران؛
امرداد: بی مرگی و جاودانی؛
شهریور: شهریار، نیرومند؛
مهر: دوستی و بیعت؛
آبان: هنگام آب؛
آذر: آتش، فروغ؛
دی: آفریدگار؛
بهمن: آندیشه نیک؛
اسفند: ضرورتی و مهر پاک.

زبان و ادبیات فارسی عمومی، دکتر حسن
توالفقاری و همکاران

بخشش

گفته اند که وقتی یکی از افسران جوان گارد نیکلای اول - امپراطور روسیه - به
گناهی متهم شد و خشم امپراطور را چنان برانگیخت که فرمان داد تا بی دردنگ به
دور دست ترین نقاط سیبری تبعیدش کنند.
یاران او کمر به نجاتش بستند و به هر وسیله تشبث جستند؛ چنان که شهبانو را
برانگیختند تا نامه ای به امپراطور نوشت و شفاعت او کرد تا از تبعیدش درگذرد.
امپراطور شفاعت شهبانو را نپذیرفت و به دبیر خود گفت تا در گوشه همان نامه تصمیم
قاطع او را به لزوم تبعید افسر گناهکار یادداشت کند:
بخشش لازم نیست، به سیبری تبعید شود.
دبیر که خود از یاران متهم بود، فرمان امپراتور را هم بدان گونه که از او شنیده
بود به گوشه نامه نوشت. اما حینۀ فی در کار کرد تا افسر نگویند از خشم امپراتور
رهائی یافت.
در فرمان امپراتور، تنها جای ویرگولی را تغییر داده آن را چنین نوشته بود:
بخشش، لازم نیست به سیبری تبعید شود!

«در آویختن، جنگ در وزن»

برگرفته از کتاب "نامها و نشانه ها در دستور زبان فارسی"

تهیه و تنظیم

رویا بیدی

کارشناس ارشد ادبیات

مدرس و عضو هیئت

تحریریه نشریه مرکز

(هبر معظم انقلاب در دیدار نفیسان جوان دانشگاه ها و برگزیدگان المپیادها و
مشنواره های جهانی و داخلی.....۱)

۲..... اخبار دانشگاهی
شرکت تعاونی

۳..... اخبار پیشتازان آئین زندگی

۴..... ماساژ کودک، ناشناخته ای دلپذیر در دنیای امروز

۵..... این سوپر فودهای پاییزی را حتما بخورید!

۶..... آسان ترین راه های رفع بوی بد دهان

۷..... معرفی (شته اصلاح و تربیت (مقطع کاردانی)

۷..... تأثیر قصه های قرآن کریم بر تربیت و رشد کودک (قسمت دوم)

۹..... نکاتی که والدین می توانند در تربیت فرزندان خود به کار بگیرند

۱۰..... بغض

صاحب امتیاز: مرکز آموزش علمی کاربردی

شرکت تعاونی پیشتازان آئین زندگی

مدیر مسئول: مهرانگیز میکائیلی

سر دبیر: مرزده جانه

هیئت تحریریه:

بهار رحیمی نصر آباد - مرزده جانه

خلیل شیروانی - رویا بندی

همکاران این شماره:

زیبا سمیدی، حسن بقایی، سمیه سید آقایی

سکینه طبایی، محبوبه فیض نژاد، فهیمه غلامی

زارع زاده، اکرم غلامی زارع زاده، رویا نظری

مریم عامری

یا تشکر ویژه از خانم ها سرین جابری و اکرم

میناوند و آقای محمود پهلوان افتخار

و برایش: رویا بندی

تایپ: هما هاشمی

چاپ و تکثیر: مرکز آموزش علمی کاربردی

شرکت تعاونی پیشتازان آئین زندگی

رایانامه: aienzezendegy@yahoo.com

تلفن: ۴۴۲۳۵۱۲۱

آدرس: بلوار اشرفی اصفهانی، نرسیده به

پل همت، خیابان قموشی (پارک) شهرک

همای جنوبی، مرکز آموزش علمی کاربردی

شرکت تعاونی پیشتازان آئین زندگی